

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobkyně: **PhDr. H. P.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**

sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 10. 2018, č. j. MPSV-2018/211791-923, č. j. MPSV-2018/211792-923 a č. j. MPSV-2018/211793-923, ve věcech příspěvku na živobytí, doplatku na bydlení a úhrady nezbytného jednorázového výdaje

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 22. 10. 2018, č. j. MPSV-2018/211791-923 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 22. 10. 2018, č. j. MPSV-2018/211792-923 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

- III. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 22. 10. 2018, č. j. MPSV-2018/211793-923 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- IV. Žádost o ustanovení opatrovníka žalobkyni se **zamítá**.
- V. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se podanou žalobou doručenou krajskému soudu dne 30. 10. 2018 domáhala přezkoumání tří rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 10. 2018, kterými žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky ze dne 8. 10. 2018. Konkrétně rozhodnutím č. j. MPSV-2018/211791-923 žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí č. j. 81205/2018/OPA, kterým žalobkyni nebyla přiznána dávka pomoci v hmotné nouzi příspěvek na živobytí, rozhodnutím č. j. MPSV-2018/211792-923 žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí č. j. 81288/2018/OPA, kterým žalobkyni nebyla přiznána dávka pomoci v hmotné nouzi doplatek na bydlení a rozhodnutím č. j. MPSV-2018/211793-923 žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí č. j. 81418/2018/OPA, kterým žalobkyni nebyla přiznána dávka pomoci v hmotné nouzi mimořádná okamžitá pomoc na úhradu nebytného jednorázového výdaje.

Stanoviska účastníků řízení a zjištění soudu ze správního spisu

K výroku I. – příspěvek na živobytí

2. Napadené rozhodnutí je založeno na tom, že mezi započitatelné příjmy pro účely z. č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu (dále jen „zákon o životním a existenčním minimu“) patří i příjmy plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na příspěvek na péči, pokud je tato péče vykonávána fyzickou osobou nepatřící do okruhu společně posuzovaných osob pro účely dávek pomoci v hmotné nouzi. Žadatel o dávku je povinen osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, kdy pokud toto ve lhůtě k tomu stanovené nesplní, může být žádost zamítnuta. Žalobkyně nedoložila po ní písemnou výzvou požadované údaje, konkrétně své příjmy coby pečující osoby a prokázání nákladů spojených s poskytováním péče jejímu otci, kdy místo toho celou dobu trvala na tom, že žádný příjem z této péče nemá, a proto byla její žádost napadeným rozhodnutím zamítnuta.
3. Stěžejním žalobkyniným žalobním bodem v žalobě je nesprávnost postupu správních orgánů při provádění dokazování, zejména pak dokazování negativních tvrzení. Nad to měla nesprávnost postupu spočívat ve způsobu komunikace s neúčastníkem řízení a v nevypořádání se žalovaného s jejími odvolacími námitkami.
4. K námitce nesprávného postupu při prokazování negativních tvrzení, neuvedl žalovaný ve svém vyjádření k žalobě prakticky ničeho; poukázal pouze na to, že příjmy plynoucí z důvodu péče o osobu blízkou se započítávají pro účely zákona o životním a existenčním minimu a žalobkyně je i přes výzvu nedoložila, k samotné podstatě námitky, tedy skutečnosti, že by takto měla žalobkyně prokazovat, že něco není (že nepobírá odměnu za péči o otce), však neuvedl nic.

5. K námitce, že nesprávně komunikoval s neúčastníkem (otcem žalobkyně) uvedl, že na nepodepsanou elektronickou zprávu odpověděl elektronicky nad rámec svých zákonných povinností v zájmu podavatele. Dále uvedl, že jelikož otec žalobkyně není účastníkem řízení ani osobou společně posuzovanou, nemá Úřad práce ani žalovaný pravomoc s ním jednat.
6. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobkyně k žádosti o příspěvek na živobytí podané dne 24. 8. 2018 dodala 3. 9. 2018 listinu nazvanou „Doklad o výši měsíčních příjmů“, ve které je proškrtnuta tabulka „F. Ostatní započitatelné příjmy“. Dále soud ve spise zjistil elektronicky podepsané prohlášení, zaslané formou e-mailu 11. 9. 2018, že žalobkyně nikdy nepobírala žádnou finanční částku za péči o svého otce, kterážto zpráva zároveň obsahovala důkazní návrh spočívající ve výsledku sestry žalobkyně Ing. E.P., bytem T. 1, O. Soud taktéž zjistil ve spise „Záznam o šetření na místě“, kdy tento byl sepsán 14. 9. 2018 a kdy mj. obsahuje mimo linky a na listě nenesoucím podpis či paraфу žalobkyně rukou psaný záznam, který uvádí: „*S žadatelkou domluveno, že zašle otcovo prohlášení týkající se př. na péči a jeho využití.*“ Dále byla zjištěna nepodepsaná e-mailová zpráva ze 17. 9. 2018 od p. F. P. (otce žalobkyně), kde tento mj. uváděl: „*[s]vým dcerám Ing. E. P. a PhDr. H. P. z příspěvku na péči nic neplatím.*“ Taktéž byla zjištěna výzva Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Ostravě ze dne 21. 9. 2018, ve které byla žalobkyně vyzvána, aby osvědčila skutečnosti týkající se jejího příjmu z podílení se na péči o osobu, které náleží příspěvek na péči a prokázala výši nákladů spojených s poskytováním péče, které má její otec pan F. P. Příkladem pak byla uvedena forma prohlášení žalobkynina otce. Po jejím obdržení již žalobkyně nedodala další důkazy a několika podáními se pouze snažila přesvědčit Úřad práce ČR, že negativa nelze dokazovat. Následovala výzva k seznámení se s podklady a prvostupňové rozhodnutí. V následném odvolání, ve kterém namítala, že není povinna prokazovat příjmy, které nemá a nelze po ní požadovat prokazování negativního tvrzení (neexistujícího příjmu), kdy na odměnu za péči o otce nemá žádný zákonný nárok. Žalobkyně předepsanými formuláři doložila své příjmy a správní orgán, měl-li pochybnosti o pravdivosti údajů v nich obsažených, měl v řízení dokazovat jejich nepravdivost. Dále rozporovala tvrzení správního orgánu o průběhu a obsahu šetření v místě dne 14. 9. 2019, kdy uvedla, že o údajném dohodování postupu by musel být pořízen protokol, kdy sepsaný záznam oním protokolem není, neboť tak není označen. Následně vytkla žalobkyně Úřadu práce, že ačkoliv chtěl získat svá skutková zjištění od otce žalované (jeho čestné prohlášení) nejednal s ním, ale se žalobkyní.

K výroku II. – doplatek na bydlení

7. Napadené rozhodnutí je založeno na shodné argumentaci, jak je tato popsána v bodě 2. odůvodnění tohoto rozsudku.
8. Žalobní body byly pro všechna napadená rozhodnutí shodné a jsou popsány v bodě 3. odůvodnění tohoto rozsudku.
9. Žalobce se k žalobě stran všech tří rozhodnutí vyjádřil shodným textem, který je zaznamenán v bodech 4. a 5. odůvodnění tohoto rozsudku.
10. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobkyně k žádosti o doplatek na bydlení podané dne 24. 8. 2018 dodala téhož dne listinu nazvanou „Doklad o výši měsíčních příjmů“, ve které je tabulka „F. Ostatní započitatelné příjmy“ ponechána prázdná. Dále soud ve spise zjistil elektronicky podepsané prohlášení, zaslané formou e-mailu 11. 9. 2018, že žalobkyně

nikdy nepobírala žádnou finanční částku za péči o svého otce, kterážto zpráva zároveň obsahovala důkazní návrh spočívající ve výsledku sestry žalobkyně Ing. E.P., bytem T. 1, O. Soud taktéž zjistil ve spise „Záznam o šetření na místě“, kdy tento byl sepsán 14. 9. 2018 a kdy mj. obsahuje mimo linky a na listě nenesoucím podpis či parafru žalobkyně rukou psaný záznam, který uvádí: „S žadatelkou domluveno, že zašle otcovo prohlášení týkající se př. na péči a jeho využití.“ Dále byla zjištěna nepodepsaná e-mailová zpráva ze 17. 9. 2018 od p. F. P. (otce žalobkyně), kde tento mj. uváděl: „[s]vým dcerám Ing. E. P. a PhDr. H. P. z příspěvku na péči nic neplatím.“ Taktéž byla zjištěna výzva Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Ostravě ze dne 21. 9. 2018, ve které byla žalobkyně vyzvána, aby osvědčila skutečnosti týkající se jejího příjmu z podílení se na péči o osobu, které náleží příspěvek na péči a prokázala výši nákladů spojených s poskytováním péče, které má její otec pan F. P. Příkladem pak byla uvedena forma prohlášení žalobkynina otce. Po jejím obdržení již žalobkyně nedodala další důkazy a několika podáními se pouze snažila přesvědčit Úřad práce ČR, že negativa nelze dokazovat. Následovala výzva k seznámení se s podklady a prvostupňové rozhodnutí.

11. K obsahu následného odvolání se soud již vyjádřil v bodě 6. odůvodnění tohoto rozsudku a zde nemá co dodat, neboť argumentace žalobkyně vůči všem třem napadeným rozhodnutím byla ze zjevných důvodů totožná, když i všechna tři rozhodnutí byla založena na totožné úvaze správních orgánů.

K výroku III. – mimořádná okamžitá pomoc na úhradu nezbytného jednorázového výdaje

12. Napadené rozhodnutí je založeno na shodné argumentaci, jak je tato popsána v bodě 2. odůvodnění tohoto rozsudku.
13. Žalobní body byly pro všechna napadená rozhodnutí shodné a jsou popsány v bodě 3. odůvodnění tohoto rozsudku.
14. Žalobce se k žalobě stran všech tří rozhodnutí vyjádřil shodným textem, který je zaznamenán v bodech 4. a 5. odůvodnění tohoto rozsudku.
15. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobkyně žádost o úhradu nezbytného jednorázového výdaje podala dne 24. 8. 2018. Dále soud ve spise zjistil elektronicky podepsané prohlášení, zaslané formou e-mailu 11. 9. 2018, že žalobkyně nikdy nepobírala žádnou finanční částku za péči o svého otce, kterážto zpráva zároveň obsahovala důkazní návrh spočívající ve výsledku sestry žalobkyně Ing. E. P., bytem T. 1, O. Soud taktéž zjistil ve spise „Záznam o šetření na místě“, kdy tento byl sepsán 14. 9. 2018 a kdy mj. obsahuje mimo linky a na listě nenesoucím podpis či parafru žalobkyně rukou psaný záznam, který uvádí: „S žadatelkou domluveno, že zašle otcovo prohlášení týkající se př. na péči a jeho využití.“ Dále byla zjištěna nepodepsaná e-mailová zpráva ze 17. 9. 2018 od p. F. P. (otce žalobkyně), kde tento mj. uváděl: „[s]vým dcerám Ing. E. P. a PhDr. H. P. z příspěvku na péči nic neplatím.“ Taktéž byla zjištěna výzva Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Ostravě ze dne 21. 9. 2018, ve které byla žalobkyně vyzvána, aby osvědčila skutečnosti týkající se jejího příjmu z podílení se na péči o osobu, které náleží příspěvek na péči a prokázala výši nákladů spojených s poskytováním péče, které má její otec pan F. P. Příkladem pak byla uvedena forma prohlášení žalobkynina otce. Po jejím obdržení žalobkyně nedodala další důkazy a několika podáními se pouze snažila přesvědčit Úřad práce ČR, že negativa nelze dokazovat. Následovala výzva k seznámení se s podklady a prvostupňové rozhodnutí.

16. K obsahu následného odvolání se soud již vyjádřil v bodě 6. odůvodnění tohoto rozsudku a zde nemá co dodat, neboť argumentace žalobkyně vůči všem třem napadaným rozhodnutím byla ze zjevných důvodů totožná, když i všechna tři rozhodnutí byla založena na totožné úvaze správních orgánů.

Posouzení věci krajským soudem

Shodně pro výroky I., II. a III.

17. Jelikož byla všechna tři rozhodnutí založena na shodné úvaze o aplikaci shodných ustanovení právních předpisů a jelikož, až na nezávažné odchylky, vycházejí z totožného průběhu řízení a obsahu správních spisů, jak je tento pro jednotlivá rozhodnutí popsán výše, a jelikož jsou shodné rovněž proti nim mířené žalobní body, shledává soud své odůvodnění rovněž pro všechny tři výroky shodné a pro přehlednost je tedy ucelené uvádí níže.
18. Žalobkyně žádala o přiznání třech dávek, které podléhají úpravě zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“). Základním předpokladem poskytnutí těchto příspěvků je existence hmotné nouze žadatele, ať již je tato podmínka uvedena v příslušné úpravě explicitně, nebo odkazem na jiné ustanovení. Konkrétně pro dávku příspěvek na živobytí podmínka hmotné nouze vyplývá přímo z ustanovení § 21 odst. 1 zákon o pomoci v hmotné nouzi [*nárok na příspěvek na živobytí má osoba v hmotné nouzi podle § 2 odst. 2 písm. a), jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob (§9 odst. 2) nedosahuje částky živobytí posuzovaných osob*], pro dávku doplatek na bydlení z ustanovení § 33 odst. 2 věta první zákona o pomoci v hmotné nouzi (*podmínkou nároku na doplatek na bydlení je získání nároku na příspěvek na živobytí*), s výjimkou případů dále uvedených, a pro dávku mimořádná okamžitá pomoc z § 36 odst. 1 zákona o hmotné nouzi [*nárok na mimořádnou okamžitou pomoc má a) osoba uvedená v § 2 odst. 3, b) osoba uvedená v § 2 odst. 1 a 5, pokud je považována za osobu v hmotné nouzi, c) osoba uvedená v § 2 odst. 6, pokud je považována za osobu v hmotné nouzi*].
19. Kdo je osobou v hmotné nouzi upravuje § 2 odst. 2 zákona o hmotné nouzi, přičemž – pro zjednodušení - výchozím ukazatelem je výše příjmů žadatele ve vztahu k v § 24 zákona o hmotné nouzi definované částce živobytí.
20. Žalovaná své zamítací rozhodnutí vystavěla na závěru o nedoložení příjmů žalobkyní ve vztahu k příspěvku na péči, který pobírá její otec, o kterého žalobkyně pečuje.
21. Podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi „[ž]adatel o dávku, příjemce i společně posuzované osoby jsou povinni osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, na její výši nebo výplatu.“
22. Vzhledem k tomu, že příjem plynoucí z důvodu péče o blízkou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, je podle § 9 odst. 1 písm. c) zákona o hmotné nouzi ve spojení s § 7 odst. 1, písm. h) bod 7 zákona č. 110/2006 Sb., o životním minimu, příjmem, který je rozhodný pro určení existence hmotné nouze, lze přisvědčit žalovanému, že žalobkyně má podle shora citovaného § 49 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi zásadně povinnost osvědčit, zda a v jaké výši této příjem z důvodu – nesporně poskytované - péče o svého otce má.
23. Mezi účastníky je sporné – a je to rovněž hlavní žalobní bod – zda žalobkyně tuto svou povinnost splnila.

24. Žalobkyně předně namítá, že žádný takový příjem nemá, a je nesprávným postupem správních orgánů při provádění dokazování nucena prokazovat negativních tvrzení. Krajský soud považuje tuto námitku žalobkyně za důvodnou.
25. K nemožnosti dokazovat negativní skutečnosti se Nejvyšší správní soud vyjádřil v celé řadě svých rozhodnutí, příkladem budiž rozsudek ze dne 5. 6. 2013, č. j. 2 Afs 57/2012-35: „[n]a druhou stranu, shora byla objasněna též negativní teorie důkazní, na základě které je od důkazního břemene osvobozen ten, kdo má prokazovat negativní skutečnost, neboť prokázat neexistenci jakékoliv skutečnosti z logiky věci nelze. Poněvadž byl v této věci žalobce vyzván (nepřímo) k prokázání toho, že k realizaci plnění na základě sporných faktur nedošlo, netížilo jej ohledně této skutečnosti důkazní břemeno, a proto ani jeho neunesení nemohlo mít na závěr o realizaci zdanitelného příjmu žádný vliv“ nebo rozsudek ze dne 26. 7. 2006, č. j. 3 Azs 35/2006 - 104: „postup krajského soudu, jenž zamítl návrh na ustanovení zástupce (§ 35 odst. 7 s. ř. s.) s odůvodněním, že stěžovatelka neprokázala tvrzení o své majetkové situaci listinnými důkazy, přičemž tato tvrzení stěžovatelky spočívala v tom, že nemá žádný majetek ani příjmy, je vadný a je důvodem pro zrušení takového usnesení. Krajský soud svým postupem popřel tzv. negativní důkazní teorii, podle níž nelze dokazovat neexistující skutečnosti.“ či rozsudek ze dne 30. 6. 2011, č. j. 4 As 19/2011 - 75: „K tomu je zapotřebí poukázat na to, že stěžovatel k žalobě přiložil výše uvedený formulář, ve kterém vyplnil osobní údaje a dále uvedl, že je zajištěn v ZZC (Zařízení pro zajištění cizinců) bez možnosti zaměstnání a nemá majetek větší ceny. Zbývající položky formuláře týkající se příjmů a majetku stěžovatel proškrtal. Nejvyšší správní soud tak má na rozdíl od městského soudu za to, že stěžovatel předmětný formulář vyplnil dostatečně. Skutečnost, že řadu položek v tomto formuláři nevyplnil a pouze je proškrtl, neznamená, že by formulář nevyplnil řádně, neboť pokud stěžovatel nemá žádný majetek a příjmy, pak je ani nemůže ve formuláři uvést. V této souvislosti Nejvyšší správní soud zdůrazňuje jedno ze základních východisek dokazování v řízení před soudem spočívající v tom, že dokazovat nelze něco, co neexistuje.“
26. Soud má z právě citované judikatury (zejm. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2006, č. j. 3 Azs 35/2006 - 104) za zřejmé, že úřad práce porušil svou výzvou ze dne 21. 9. 2018 záповeď přikazovat nemožné, když uložil: „osvědčení skutečností týkajících se Vašeho (žalobkyněna – pozn. soudu) příjmu z podílení se na péči o osobu, které náleží příspěvek na péči“ za situace, kdy tato tvrdila, že daný příjem nemá. Oba správní orgány pak pochybily, když s nedostáním této výzvy spojovali jakékoliv důsledky.
27. S námitkou nesprávného postupu při dokazování souvisí otázka správnosti způsobu, jakým oba správní orgány hodnotily čestná prohlášení žalobkyně a jejího otce. Co se týče čestných prohlášení žalobkyně, tyto byly ve spisech ke dni vydání napadeného rozhodnutí seznány dvě (u žádosti o úhradu nezbytného jednorázového výdaje pak pouze jedno, a to druhé dále uvedené). Těmi byly „Doklad o výši měsíčních příjmů“, ve kterém je proškrtnutá (u příspěvku na živobytí) resp. nevyplněná (u doplatku na bydlení) tabulka „F. Ostatní započitatelné příjmy“ a pak elektronicky podepsané prohlášení z 11. 9. 2018, kde žalobkyně uvedla: „za péči o svého otce jako osobu blízkou jsem nikdy nepobírala žádnou finanční částku.“ Čestnému prohlášení otce žalobkyně, potvrzujícím obsahově obě její výše zmíněná prohlášení, se soud podrobněji věnuje níže.
28. Způsob, jakým je třeba přistupovat při dokazování k čestnému prohlášení, zachytil ve svém rozsudku ze dne 23. 8. 2013, č. j. 5 Afs 83/2012-46 Nejvyšší správní soud následovně: „[m]ěstský soud konstatoval, že důkazy poskytnuté žalobkyní (písemná vyjádření osob, které

byly jednatelem odběratelů, obsažená v notářských zápisech a čestných prohlášeních) žalovaný v odůvodnění napadených rozhodnutí popsal podrobně jednotlivě i ve vzájemné souvislosti a u každého z nich zdůvodnil, proč se jeví jako důkazy rozporuplné, tudíž nevěrohodné, a proto neprokazující nárok žalobkyně na osvobození.“ Z uvedeného vyplývá, že mají-li tyto být shledány správním orgánem nevěrohodné, musí být u každého z nich zdůvodněno proč, a to argumentací založenou nutně na srovnání s jinými opatřenými důkazními prostředky. Dokud tato nevěrohodnost není spolehlivě prokázána, je třeba k nim přistupovat jako k věrohodným a způsobilým osvědčit (a toliko osvědčení výše citované ustanovení § 49 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi vyžaduje) skutečnosti, kterých se týkají (srov. svrchu cit. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2011, č. j. 4 As 19/2011 – 75, který přímo zmiňuje užití proškrtnutého formuláře). Z právě uvedeného vyplývá, že výzvou ze dne 21. 9. 2018 vyzýval úřad práce k doložení skutečnosti, o které neměl na základě provedeného dokazování důvodu pochybovat, čímž porušil ustanovení § 6 odst. 2 s. ř., které mu ukládá postupovat *tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady, a dotčené osoby co možná nejméně zatěžuje*. Podklady od dotčené osoby vyžaduje jen tehdy, stanoví-li tak právní předpis; soud teď odhlíží od toho, že výzvou navíc požadoval nemožné. Pokud žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl „[j]e tedy zřejmé, že čestné prohlášení odvolatelky ani jejího otce, že za péči o něj neobdržela žádnou odměnu, neobstojí, zvláště v případě, kdy odvolatelka i přes výzvu nedoložila žádný doklad o úhradě péče poskytované pečovatelskou službou, z něhož by bylo zřejmé, jaká část příspěvku na péči byla k úhradě těchto služeb použita“ činí své rozhodnutí navíc nepřezkoumatelným. Konkrétně z odůvodnění totiž vůbec nevyplývá, na základě jakých provedených důkazů má žalovaný předložená čestná prohlášení za nevěrohodná. K jasnosti úvah žalovaného při hodnocení těchto důkazů také nepřispívá argumentace založená na tom, že žalobkyně nedoložila vynaložení příspěvku na péči na úhradu pečovatelské služby. Jinými slovy tu důkazní hodnotu čestného prohlášení žalovaný spojuje s doložením jiného důkazu, schopného obstát samostatně. Z toho lze nabýt dojmu, že čestné prohlášení samo o sobě není s to danou skutečnost osvědčit, což je ale závěr v rozporu s výše citovanou judikaturou.

29. Třetí otázkou související s žalobním bodem nesprávnosti postupu správních orgánů při provádění dokazování pak je opomenutý důkaz. Žalobkyně totiž k důkazu tvrzení obsažených ve shora uvedených svých prohlášeních navrhla podáním ze dne 11. 9. 2018 výslech své sestry, Ing. E.P., bytem T. 1 O., který však nebyl ani proveden, ani nebylo odůvodněno, proč nebyl proveden a navržený důkaz tak zůstal zcela opomenut ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 2. 1995, č. j. III. ÚS 61/94, který uvádí: „v řízení před soudem (obecným), musí být dána jeho účastníkovi možnost vyjádřit se nejen k provedeným důkazům (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) a k věci samé, ale také označit (navrhnout) důkazy, jejichž provedení pro zjištění (prokázání) svých tvrzení pokládá za potřebné; tomuto procesnímu právu účastníka odpovídá povinnost soudu nejen o vznesených návrzích (včetně návrhů důkazních) rozhodnout, ale také - pokud jim nevyhoví - ve svém rozhodnutí vyložit proč, z jakých důvodů (zpravidla ve vztahu k hmotněprávním předpisům, které aplikoval a právním závěrům, k nimž na skutkovém základě věci dospěl) navržené důkazy neprovedl, resp. pro základ svých skutkových zjištění je nepřevzal (§§ 153 odst. 1, 157 odst. 2 o.s.ř.); jestliže tak obecný soud neučiní, zatíží své rozhodnutí nejen vadami, spočívajícími v porušení obecných procesních předpisů, ale současně postupuje v rozporu se zásadami vyjádřenými v hlavě páté (především čl. 36 odst. 1, čl. 38 odst. 2) Listiny základních práv a svobod, a v důsledku toho též i v rozporu s čl. 95 odst. 1 úst. zák. č. 1/1993 Sb. (...) (Tato vada –

pozn. soudu) *téměř vždy založí nejen nepřezkoumatelnost vydaného rozhodnutí (§§ 221 lit. c), 243b odst. 1 al. 2 o.s.ř.), ale současně též jeho protiústavnost (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 95 odst. 1 úst. zák. č. 1/1993 Sb.*“ Soud je toho názoru, že napadené rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné už toliko jen pro toto pochybení žalovaného, i kdyby dalších nedostatků nebylo.

30. Další žalobní námitka žalobkyně mířila na nesprávnou komunikaci s neúčastníkem (otcem žalobkyně). Pochybení obou správních orgánů odvisí od toho, že tuto zprávu chybně kvalifikovaly jako podání, místo aby k ní přistupovaly jako k důkaznímu prostředku, byť zaslanému neúčastníkem řízení. Měly-li správní orgány za nezbytné žádat zaslání čestného prohlášení otce žalobkyně taktéž v jiné formě, měly tak učinit formou usnesení a ukládající tuto povinnost jemu (srov. ustanovení § 53 odst. 1 s. ř.). I tato žalobní námitka je tak důvodná.
31. Krajský soud nad rámec uvedeného podotýká, že úvahy žalovaného o povinnosti otce žalobkyně nakládat s poskytnutým příspěvkem tak, že jej použije na úhradu poskytnuté péče, sice vycházejí z § 21 odst. 1 písm. d) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, žalovaný však přehlíží, že povinnost využívat příspěvek na zajištění potřebné pomoci je uložena příjemci příspěvku, nikoliv žalobkyni. Pokud otec žalobkyně – byť i v rozporu se svými povinnostmi jako příjemce dávky – žalobkyni za její péči nic neplatí, nemá žalobkyně žádnou možnost tuto situaci zvrátit, s výjimkou odeprání poskytování péče, popř. vymáhání plnění; v každém případě nemůže postupovat tak, aby aktuálně dostála správními orgány vymáhané povinnosti získat od svého otce pravidelný příjem a tím dosáhnout vyplacení jí nárokováná dávka pomoci v hmotné nouzi.
32. Žalobkyně v žalobě dále namítala nepřezkoumání jejích odvolacích námitek, aniž by tento žalobní bod dále konkretizovala. S ohledem na obecnost této námitek krajský soud rovněž obecně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 1 Azs 28/2004-41) uvádí, že nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí v tomto směru neshledal, neboť se žalovaný vyjádřil ke všem žalobním námitkám.
33. Krajský soud uzavírá, že výše popsaným postupem (body 25. – 30. odůvodnění tohoto rozsudku) zatížil žalovaný svá rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti, pro kterou soud bez jednání zruší napadené rozhodnutí, a to dílem pro nedostatek důvodů (podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.) a dílem pro neexistenci opory pro dané rozhodnutí ve spise (podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.). Podle ustanovení § 78 odst. 4 s. ř. s. *[z]ruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.* Soud tak tedy ve shodě s těmito ustanovením výroky I., II. a III. učinil.

K výroku IV.

34. Žalobkyně požádala o ustanovení z důvodu duševní poruchy. Podle § 29 odst. 3 zák. č. 99/1963 Sb., ve spojení s § 64 s. ř. s., předseda senátu může ustanovit opatrovníka mj. účastníku, který byl stížen duševní poruchou nebo z jiných zdravotních důvodů se nemůže nikoliv jen po přechodnou dobu účastnit řízení.
35. Jak vyplývá z posudku MUDr. K. Č. z 14. 1. 2019, žalobkyně trpí duševní poruchou, která je u ní přítomna celoživotně. Jak je soudu z jeho úřední činnosti známo, žalobkyně vede v posledních letech řadu soudních řízení, ve kterých aktivně vystupuje (např. řízení pod sp. zn. 17 Ad 18/2018, 19 Ad 12/2018, 19 Ad 35/2015, 22 A 130/2016, 22 A 185/2011, 22 A 34/2018, 22 Ca 327/2008, 38 Ad 33/2011, 78 A 5/2013 a řada dalších). Duševní porucha

žalobkyně tak zjevně nebrání její účasti na řízení, nejsou tedy dány předpoklady pro ustanovení opatrovníka podle shora uvedeného § 29 odst. 3 o. s. ř a soud žádost žalobkyně zamítl (výrok IV.)

K výroku V.

36. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch a podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. náleží takovému účastníku právo náhrady důvodně vynaložených nákladů proti tomu účastníkovi, který úspěch neměl. Jelikož však dle obsahu spisu žalobkyni žádné náklady nevznikly (ve věci nebylo jednáno a žalobkyně korespondovala elektronicky) a nadto byla zcela osvobozena od soudních poplatků usnesením zdejšího soudu ze dne 4. 4. 2019, č. j. 17 Ad 15/2018 – 40 a nezastoupena právním zástupcem, není náhradu čeho jí přiznat, a soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku V. tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Ostrava 6. listopadu 2019

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně